

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра гуманітарних дисциплін

ФІЛОСОФІЯ

**Методичні рекомендації для семінарських занять студентів
денної форми навчання**

Спеціальності 073 Менеджмент
Освітньо-кваліфікаційний рівень „Бакалавр“

ЛЬВІВ – 2020

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету туризму
Львівського університету фізичної культури
ім. І. Боберського
протокол №__ від _____ 20____ р.

Укладач: к.ф.н., вик. Салига Ірина Олександрівна

Салига І. О. Філософія: методичні рекомендації для семінарських
занять студентів денної форми навчання. – Л.: ЛДУФК, 2020. – 29 с.

Навчально-методична розробка містить: вступну частину, розподіл
балів за видами контролю, шкалу оцінювання, структуру навчальної
дисципліни, програму курсу, план та зміст семінарських занять,
екзаменаційні вимоги та рекомендовану літературу. © Салига І.О.,
2020 рік

© Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, 2020.

Зміст

Вступ.....	4
Розподіл балів за видами контролів.....	5
Структура навчальної дисципліни.....	7
Програма курсу “Філософія».....	8
Плани семінарських занять та їх зміст.....	11
Тематика рефератів із дисципліни.....	16
Екзаменаційні вимоги.....	19
Рекомендована література.....	25

Вступ

“Філософія” розкривається через: окреслення історії духовно-інтелектуального розвитку людства; виявлення ціннісного розмаїття ідей філософських шкіл, напрямків, мислителів, які намагалися вирішити важливі проблеми, що стосуються пізнання світу, буття людини, його смислу; з’ясування низки світоглядних питань, що належать до царини онтології, гносеології, аксіології, філософської антропології, соціальної філософії, етики, праксеології, натурфілософії тощо.

Філософія постає як феномен культури, дивовижний витвір людського духу, глибинна основа знань про світ. Філософська спадщина немов велика скарбниця вічно живої мудрості, яку творили великі генії людства. Її слід розкривати як невичерпне джерело духовного збагачення на шляху до вдосконалення та особистісного розвитку.

Методичні рекомендації включають в себе вузлові питання на які необхідно звернути особливу увагу під час засвоєння курсу «Філософія». Вони сприятимуть студентам навчитись практично вирішувати найбільш важливі завдання пов’язані з особистісною діяльністю.

Дані методичні рекомендації розроблені для студентів денної форми навчання, метою яких є надати допомогу в індивідуальному опрацюванні та вивченні студентами дисципліни «Філософії», а також закріпити та поглибити знання, одержані під час освоєння теоретичного курсу і самостійної роботи з філософською літературою.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ

Форма навчання / Теми занять	Поточне оцінювання			Залікова оцінка	Підсумкова оцінка
	Разом	Семінарські заняття	Самостійна робота		
Денна форма навчання	50	42	8*	50	100
Тема 1.	50	0-3	0-1	50	100
Тема 2.		0-3	0-1		
Тема 3.		0-3	0-1		
Тема 4.		0-3	0-1		
Тема 5.		0-3	0-1		
Тема 6.		0-3	0-1		
Тема 7.		0-3	0-1		
Тема 8.		0-3	0-1		
Тема 9.		0-3	0-1		
Тема 10.		0-3	0-1		
Тема 11.		0-3	0-1		
Тема 12.		0-3	0-1		
Тема 13.		0-3	0-1		
Тема 14.		0-3	0-1		
Заочна форма навчання					
Тема 1.					
Тема 2.					
Тема 3.					
Тема 4.					
Тема 5.					
Тема 6.					
Тема 7.					
Тема 8.					
Тема 9.					
Тема 10.					
Тема 11.					
Тема 12.					
Тема 13.					
Тема 14.					

* Самостійна робота – студент обирає на свій власний розсуд 8 з 14 запропонованих тем

- розраховується як додавання кількості балів поточного оцінювання та підсумкового тесту (заліку):

Підсумкова оцінка = Поточне оцінювання + Підсумковий тест (залік)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		Л	п	С	інд	с.р.
Тема 1. Філософія, її зміст та проблематика	6	2		2		2						
Тема 2. Філософія стародавнього світу	6	2		2		2						
Тема 3. Філософія європейського середньовіччя	6	2		2		2						
Тема 4. Філософія Відродження, Нового Часу. Німецька класична філософія	6	2		2		2						
Тема 5. Некласична філософія (XIX–XXI ст.)	6	2		2		2						
Тема 6. Української філософії	12	4		4		4						
Тема 7. Онтологія як філософське вчення про буття	6	2		2		2						
Тема 8. Людини та її буття як предмет філософського осмислення	6	2		2		2						
Тема 9. Філософський теорія пізнання	6	2		2		2						
Тема 10. Філософське вчення про цінності (Аксіологія)	6	2		2		2						
Тема 11. Філософія культури	6	2		2		2						
Тема 12. Соціальна філософія та філософія історії	6	2		2		3						
Тема 13. Філософія і туризмологія.	12	4		4		4						
Усього годин	90	30		30		30	90	6		4	80	

ПРОГРАМА КУРСУ “ФІЛОСОФІЯ”

(30 год.)

ТЕМА 1. ФІЛОСОФІЯ, ЇЇ ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМАТИКА (2 год.)

1. Специфіка об’єкту та предмету філософії, його історична зміна.
2. Поняття про співвідношення світогляду та філософії. Складові, рівні та історичні типи світогляду.
3. Філософія і наука.
4. Структура філософського знання.
5. Функції філософії.

ТЕМА 2. ФІЛОСОФІЯ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ (2 год.)

1. Основні філософські школи Давньої Індії та Китаю.
2. Загальні особливості, умови формування та етапи розвитку філософії античної Греції.
3. Натурфілософський період грецької філософії
4. Класичний етап розвитку античної філософії
5. Елліністична філософія

ТЕМА 3 ФІЛОСОФІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ (2 год.)

1. Основні риси та етапи розвитку середньовічної філософії.
2. Патристика. Аврелій Августин про питання співвідношення розуму та віри, богопізнання, вчення про світобудову та людину.
3. Схоластика. Вчення Т. Аквінського про буття, Бога, віру і розум, сутність та існування.
4. Пізня схоластика

ТЕМА 4. ФІЛОСОФІЯ ВІДРОДЖЕННЯ, НОВОГО ЧАСУ ТА НІМЕЦЬКА КЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ (2 год.)

1. Філософія епохи Відродження.
2. Особливості ренесансного антропоцентризму та гуманізму, неоплатонізму та натурфілософії.
3. Основні напрямки філософської думки епохи Нового часу.
4. Вихідні особливості та ідеї європейського Просвітництва
5. Німецька класична філософія

ТЕМА 5. НЕКЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ ХІХ – ХХІ СТ (2 год.)

1. Особливості розвитку філософії некласичного періоду.
2. Основні напрямки філософії ХХ ст.
3. Філософія Постмодерну.

ТЕМА 6. УКРАЇНСЬКА ФІЛОСОФІЯ (4 год.)

1. Загальна характеристика української філософії: періодизація та проблематика..
2. Початки філософії у давньослов'янській міфології та християнській культурі Київської Русі.
3. Ідеї та представники українського Відродження.
4. Філософія бароко.
5. Антропологічна філософія Г. Сковороди
6. Романтизм.
7. Загальні особливості розвитку української філософії у ХІХ- ХХ ст.

ТЕМА 7. ОНТОЛОГІЯ ЯК ФІЛОСОФСЬКЕ ВЧЕННЯ ПРО БУТТЯ (2 год.)

1. Філософський зміст категорії буття..
2. Історичні етапи формування вчення про буття. Класичні та некласичні підходи.
3. Структура буття: форми і рівні.
4. Поняття про матерію..

ТЕМА 8. ФІЛОСОФСЬКА ТЕОРІЯ ПІЗНАННЯ (2 год.)

1. Проблема пізнання у філософії. Співвідношення гносеології та епістемології.
2. Види пізнання.
3. Рівні та форми пізнання, їх взаємозв'язок
4. Істина та її критерії. Теорії істини. Істина і правда.

ТЕМА 9. ЛЮДИНА ТА ЇЇ БУТТЯ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ (2 год.)

- 1 Буття людини як фундаментальна проблема філософії.
- 2 Проблема походження людини.
- 3 Суттєві характеристики людини. Єдність біологічного, соціального та духовного
- 4 Індивід, особа, особистість, індивідуальність.

ТЕМА 10. . СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ (2 год.)

1. Філософський аналіз суспільства. Поняття соціального в філософії.
2. Суспільство як система; основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок.
3. Людина і суспільство: проблеми соціалізації та соціальної адаптації в сучасному суспільстві.
4. Предмет і напрямки філософії історії.
5. Спрямованість та сенс історії
6. Проблема суб'єкту історії, її рушійних сил, чинників та факторів

ТЕМА 11. ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ (2 год.)

1. Філософське осмислення культури. Атрибутивні ознаки та властивості культури.
2. Структура культури.
3. Функції культури.
4. Культура і цивілізація

ТЕМА 12. АКСІОЛОГІЯ (2 год.)

1. Аксиологія як філософське вчення про цінності.
2. Розуміння цінності в історико-філософській традиції.
3. Види та ієрархія цінностей.
4. Функції цінностей.

ТЕМА 13. ФІЛОСОФІЯ І ТУРИЗМОЛОГІЯ (4год.)

1. Предмет філософії, туризмології та філософії туризму.
2. Філософський підхід до осмислення феномену “туризму”.
3. Філософські проблеми осмислення туризму.
4. “Homo viator” як особистість, що реалізує свободу та пізнавальний потенціал.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ЇХ ЗМІСТ (30 год.)

ТЕМА 1. ФІЛОСОФІЯ, ЇЇ ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМАТИКА. (2 год.)

1. Проблема визначення предмету філософії. Коло проблем, які вона вирішує.
2. Характерні риси філософського мислення.
3. Сутність світогляду.
4. Співвідношення філософії, науки, мистецтва та релігії.
5. Структура і функції філософського знання.

ТЕМА 2. ФІЛОСОФІЯ В СТАРОДАВНЬОМУ СВІТІ (2год.)

1. Характерні риси стародавньої філософії
2. Загальна характеристика індійської філософії (індуїзм, буддизм).
3. Філософія Китаю (конфуціанство і даосизм).
4. Філософія досократиків: позиції Фалеса, Геракліта, Піфагора та Демокріта.
5. Софісти і Сократ.
6. Вчення Платона і Арістотеля.
7. Елліністичний період у філософії. Ідеї стоїків, скептиків, епікурейців, неоплатоніків.

ТЕМА 3. ФІЛОСОФІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. АВРЕЛІЙ АВГУСТИН «СПОВІДЬ»(2 год.)

- 1.Зміни у європейському світогляді при переході від античності до середньовіччя. Місце філософії у духовному житті середньовіччя.
2. Патристика. Проблема душі і тіла, розуму та свободи волі в А. Августина.
3. Схоластика. Тома Аквінський та проблема гармонії віри і розуму, п'ять доказів існування Бога.
4. Теологічні проблеми Середньовіччя та їх філософські інтерпретації:
 - а) полеміка між номіналізмом та реалізмом;
 - б) проблема співвідношення віри та знання;
 - в) проблема людини: душа та тіло.

ТЕМА 4. ФІЛОСОФІЯ ВІДРОДЖЕННЯ, НОВОГО ЧАСУ (2 год.)

1. Загальна характеристика епохи Відродження (М. Фічіно, Дж. Піко делла Мірандола, Н. Кузанський, Н. Копернік, Дж. Бруно, Г. Галілей). Антропоцентризм та ідеї гуманізму. Неоплатонізм та натурфілософія Ренесансу.
2. Філософські проблеми у Новому часі: 1. проблема методу: а) індуктивний метод Ф.Бекона; б) вчення про метод Р. Декарта; 2. проблема пізнання: а) теорія вроджених ідей Р. Декарта; б) сенсуалізм Дж. Локка; в) суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі; г) агностицизм Д. Юма; 3. проблема субстанції: а) дуалізм Р.Декарта; б) монізм Б. Спінози; г) плюралізм Г. Ляйбніца.

ТЕМА 5. НІМЕЦЬКА КЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ ТА НЕКЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ ХІХ – ХХ СТ (2 год.)

1. Криза класичної філософії в середині ХІХ ст.
2. Волунтаризм А. Шопенгауера. Поняття про “життя” у філософії Ф. Ніцше.
3. К'єркегор як предтеча екзистенціалізму.
3. Загальна характеристика напрямів некласичної філософії: а) марксизм; б) позитивізм; в) екзистенціалізм; г) філософська антропологія; д) персоналізм; е) філософія життя; є) феноменологія; ж) фрейдизм; з) релігійні напрямки.
4. Основні риси та ідеї постмодерної філософії.

ТЕМА 6. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ. (4 год.)

1. Загальні особливості української філософії та філософські джерела періоду Київської Русі (“Слово про закон і благодать” Іларіона, “... Житіє” К. Філософа, “Шостиднев” Й. Болгарського, “Пчела”, “Повість временних літ” тощо).
2. Філософські ідеї представників українського гуманізму (С. Оріховський, Ю. Дрогобич, П. Русин та ін.). Осторозька академія.
3. Києво-Могилянська академія та філософія українського бароко.

4. Філософія Г. Сковороди.
5. Романтизм у філософських поглядах представників Кирило-Мефодієвського товариства (М. Костомаров, П. Куліш, Т. Шевченко та ін.).
6. Загальні особливості розвитку української філософії у ХІХ- ХХ ст. (О. Потебня, П. Юркевич, М. Драгоманов, І. Франко, Л. Українка).

ТЕМА 7. ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА “НАРКІС. РОЗМОВА ПРО ТЕ: ПІЗНАЙ СЕБЕ” (2 год.)

1. Образ Наркіса як символ розкриття внутрішньої природи.
2. “Самопізнання” як засіб досягнення щастя.
3. Що є людина? Людина внутрішня і зовнішня. Проблема душі і тіла.
4. Дійсна людина. Вчення про серце.
5. Ідея безсмертя

ТЕМА 8. ОНТОЛОГІЯ (2 год.)

1. Категорія буття: зміст і специфіка. Онтологія як теорія пояснення фундаментальних властивостей, форм та способів існування Всесвіту. Світ як сукупна реальність та єдність природи, людини, матеріального світу, людського духу.
2. Уявлення про буття в історії філософії: Парменід, Платон, Аристотель, релігійно-філософські вчення, раціональна онтологія (монізм, дуалізм, плюралізм), екзистенціальна онтологія, феноменологія.
3. Основні форми буття: буття речей; буття людини; буття соціального; буття духовного.
4. Простір і час, рух, причинність та випадковість як філософські категорії, що відображають форми існування матерії.

ТЕМА 9. ГНОСЕОЛОГІЯ (2 год.)

1. Пізнання як специфічна форма ставлення людини до світу. Загальні уявлення про теорію пізнання її предмет. Проблема пізнання в історії

філософії.

2. Поняття про суб'єкт і об'єкт пізнання.
3. Види пізнання.
4. Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання.
5. Поняття істини. Критерії істинності знань. Теорії істини. Істина і правда.

ТЕМА 10. ЛЮДИНА ТА ЇЇ БУТТЯ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ (2 год.)

1. Людина як предмет філософського осмислення. Співвідношення понять існування, буття та життя людини.
2. Філософські, теологічні та наукові теорії походження людини.
3. Суттєві характеристики людини. Єдність біологічного, соціального та духовного в людині. Індивід, індивідуальність, особа, особистість.
4. Суттєві ознаки свідомості як втілення духу. Структура та функції свідомості. Предметність та ідеальність свідомості
5. Свідомість і мова. Свідомість та самосвідомість.
6. Проблема життя та смерті, безсмертя та сенсу існування людини в аспекті життєвого самоутвердження.

ТЕМА 11. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ (2 год.)

1. Філософський аналіз суспільства. Поняття соціального в філософії.
2. Суспільство як система; основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок.
3. Людина і суспільство: проблеми соціалізації та соціальної адаптації в сучасному суспільстві.
4. Предмет і напрямки філософії історії.
5. Спрямованість та сенс історії.
6. Проблема суб'єкту історії, її рушійних сил, чинників та факторів. Взаємозв'язок людини та історії.

ТЕМА 12. АКСІОЛОГІЯ (2 год.)

1. Аксиологія – філософська дисципліна, що вивчає сутність, типи і функції цінностей.
2. Концепції цінностей. Об'єктивістські та суб'єктивістські ідеї.
3. Види цінностей. Матеріальні та духовні цінності.
4. Функції цінностей.

ТЕМА 13. Іван Франко «Одвертий лист до галицької молодезі» (2 год.)

1. Роль І. Франка в формуванні української нації
2. Україна та українство в філософських ідеях І. Франка
3. І. Франко про мову як визначальний чинник націотворення

Тема 14. Філософія і туризмологія. (2 год.)

1. Предмет філософії, туризмології та філософії туризму.
2. Філософський підхід до осмислення феномену “туризму”.
3. Історико-філософський, антропологічний, гносеологічний, онтологічний, етичний, естетичний, аксіологічний та ін. аспекти філософського осмислення туризму.
4. “Homo viator” як особистість, що реалізує пізнавальний потенціал.

Тематика рефератів із дисципліни «Філософія»

1. Філософія Стародавнього сходу як культурно-історична пам'ятка та джерело життєвої мудрості.
2. Давньо-індійська філософія та школи йога, сакхья, вайшешика, веданта, ньая, чарвака-локаята.
3. Етика Конфуція.
4. Даосизм як філософське вчення.
5. Основні принципи вчення Конфуція.
6. Історія Сократа як втілення ідеалу життя філософа.
7. “Два світи” Платона.
8. “Метемпсихоз” (перевтілення душі) в філософії Платона.
9. “Людина як міра всіх речей” . (Роздуми над ідеями софістів).
10. Розуміння стоїками співвідношення свободи людини і долі.
11. Щастя як одна із етичних проблем епікуреїзму.
12. Кіннізм і приклад життя Діогена.
13. Проблема співвідношення Божої Благодаті та волі людини у філософії А. Августина.
14. Питання про походження зла в працях середньовічних мислителів.
15. Антропоцентричний та теоцентричний типи світогляду – відмінність у баченні світу чи розширення меж горизонту буття людини?.
16. Томізм як основа філософсько-релігійної доктрини Західної церкви.
17. Містика у філософських побудовах пізньої схоластики.
18. Яким чином в людині поєднуються духовна і тілесна природа?
19. Проблема символічного тлумачення Біблії.
20. Віра чи розум – шлях до спасіння.
21. Проблема часового виміру існування людини та вічність.
22. Питання про існування Бога у працях Томи Аквінського.
23. Антропоцентричний вимір буття особистості епохи Ренесансу.
24. Геліоцентричні уявлення Г. Галілея та “Коперніканський переворот” у філософії.

25. Проблема методу у філософії Ф. Бекона.
26. Розбіжність філософських уявлень Р. Декарта та Дж. Локка.
27. Монадологія Г. Лейбніца.
28. Людина як “мисляча тростина” у філософії Б. Паскаля
29. Проблема суспільного виміру буття людини в філософії Просвітництва.
30. Світ феноменів та ноуменів Е.Канта
31. “Категоричний імператив” Е. Канта
32. Діалектика Г.В.Ф.Гегеля.
33. І.-Г.Фіхте та його “Науковчення”.
34. Система трансцендентального ідеалізму Е. Канта та абсолютного ідеалізму Г.В.Ф. Гегеля.
35. Поняття про “ерос” і “танатос” у З. Фрейда.
36. Роль співвідношення “Я” і “Воно” у філософії З. Фрейда.
37. Ідея колективного підсвідомого К. Юнга.
38. “Воля до влади” та “імморалізм” Ф. Ніцше.
39. Значення свідомості у конструктивному творенні дійсності в феноменології Е. Гуссерля.
40. Подолання трьох стадій морального росту особистості у філософії С. К’єркегора.
41. Філософія С. К’єркегора: віра крізь страх та відчай.
42. Духовна людина як “персона” у філософії Е. Муньє.
43. М. Шеллер про феномен людини.
44. Свобода А. Шопенгауера.
45. “Приреченість на свободу” Ж.-П. Сартра.
46. “Міф про Сізіфа” А. Камю.
47. “Горизонт буття” М. Гайдегера
48. 2. Людна Старого та Нового заповіту у “Слові про закон і Благодать” Іларіона.
49. “Три світи” Григорія Сковороди.

50. “Пізнай себе” та “Живи згідно з своєю природою” як шлях до щастя і свободи людини.
51. “Хутірська філософія” П. Куліша.
52. Свобода нації як необхідна умова вільного буття людини у філософських поглядах Т. Шевченка.
53. “Філософія серця” П. Юркевича.
54. Світогляд Лесі Українки.
55. Філософські ідеї про працю в творчості І. Франка.
56. І. Франко про чинники розвитку нації.
57. Мова й національне буття у творчості О. Потебні.
58. Філософські ідеї про розвиток історії М. Драгоманова.
59. Філософські погляди на людину у творчості Тараса Шевченка

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. Специфіка об'єкту та предмету філософії, його історична зміна.
2. Співвідношення світогляду та філософії.
3. Складові, рівні та історичні типи світогляду.
4. Філософія і наука.
5. Структура філософського знання.
6. Функції філософії.
7. Проблема визначення предмету філософії.
8. Характерні риси філософського мислення.
9. Сутність світогляду.
10. Співвідношення філософії, науки, мистецтва та релігії.
11. Основні філософські школи Давньої Індії та Китаю.
12. Загальні особливості, умови формування та етапи розвитку філософії античної Греції.
13. Натурфілософський період грецької філософії:
14. а) проблема першопричини: мілетська школа, Геракліт, піфагорійці;
15. б) проблема буття: елеати, Емпедокл, Анаксагор; атомізм Левкіппа і Демокріта.
16. Класичний етап розвитку античної філософії:
17. а) антропологічний поворот у філософії Сократа;
18. б) вчення про ідеї, проблема пізнання, етика та суспільно-політичні погляди Платона;
19. г) філософське вчення Арістотеля: вчення про буття, фізика, суспільно-політичні погляди, логіка.
20. Елліністична філософія (стоїцизм, епікуреїзм, скептицизм, неоплатонізм).
21. Основні риси та етапи розвитку середньовічної філософії.
22. Християнство як світоглядна основа середньовічної філософії.
23. Патристика в середньовічній філософії.
24. Аврелій Августин про питання співвідношення розуму та віри, богопізнання, вчення про світобудову та людину.

25. Особливості схоластики в середньовічній філософії.
26. Вчення Т. Аквінського про буття, душу, людину, світ, свідомість і віру, сутність та існування.
27. П'ять доказів існування Бога Т. Аквінського.
28. Пізня схоластика (Роджер Бекон, Дунс Скотт, Вільям Оккам).
29. Зміни у європейському світогляді при переході від античності до середньовіччя.
30. Місце філософії у духовному житті середньовіччя.
31. Теологічні проблеми Середньовіччя та їх філософські інтерпретації:
32. а) полеміка між номіналізмом та реалізмом;
33. б) проблема співвідношення віри та знання;
34. в) проблема людини: душа та тіло.
35. Філософія епохи Відродження.
36. Особливості ренесансного антропоцентризму та гуманізму, неоплатонізму та натурфілософії.
37. Основні напрямки філософської думки епохи Нового часу.
38. Вихідні особливості та ідеї європейського Просвітництва. Вчення про природу й пізнання, про людину та суспільство.
39. Німецька класична філософія.
40. Неоплатонізм та натурфілософія Ренесансу (М. Фічіно, Дж. Піко делла Мірандола, Н. Кузанський, Н. Копернік, Дж. Бруно, Г. Галілей).
41. Антропоцентризм та ідеї гуманізму в епоху Відродження.
42. Проблема методу в філософії Нового часу.
43. Індуктивний метод Ф.Бекона.
44. Вчення про метод Р. Декарта;
45. Теорія вроджених ідей Р. Декарта
46. Сенсуалізм Дж. Локка.
47. Суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі.
48. Агностицизм Д. Юма
49. Проблема субстанції у філософії Нового часу.

50. Дуалізм Р.Декарта.
51. Монізм Б.Спінози.
52. Плюралізм Г. Ляйбніца.
53. Проблема людини у філософії Просвітництва (Ш. Монтеск'є, Ф. Вольтер, Ж.-Ж. Руссо).
54. Французький матеріалізм XVIII ст. (Ж. Ламетрі, К. Гельвецій, П. Гольбах, Д. Дідро).
55. Німецька класична філософія:
56. а) Е. Кант як засновник німецької класичної філософії: вчення про рівні та форми пізнання; етичні ідеї.
57. б) філософія Г. В. Ф. Гегеля: теорія розвитку та вчення про Абсолютну ідею.
58. Особливості розвитку філософії некласичного періоду. Криза класичної філософії в середині XIX ст.
59. А. Шопенгауер та С. К'єркегор як фундатори некласичної філософії та ірраціоналізму.
60. "Філософія життя" Ф. Ніцше.
61. Волюнтаризм А. Шопенгауера.
62. С. К'єркегор як предтеча екзистенціалізму.
63. Основні напрямки філософії XX ст.:
64. а) "сцієнтистські";
65. б) феноменологія;
66. в) антропологічні
67. г) філософія історії та філософія культури;
68. д) релігійна філософія.
69. Основні риси та ідеї постмодерної філософії.
70. Загальна характеристика української філософії: періодизація та проблематика.
71. Початки філософії у давньослов'янській міфології та християнській культурі Київської Русі.

72. Ідеї та представники українського Відродження.
73. Філософія українського бароко.
74. Антропологічна філософія Г. Сковороди.
75. Епоха романтизму в українській філософії.
76. Філософія “національної ідеї” Т. Шевченка.
77. Філософські погляди М. Гоголя.
78. Філософські джерела Київської Русі (“Слово про закон і благодать” Іларіона, “... Житіє” К. Філософа, “Шостиднев” Й. Болгарського, “Пчела”, “Повість временних літ” тощо).
79. Філософські ідеї представників українського гуманізму (С. Оріховський, Ю. Дрогобич, П. Русин та ін.). Осторозька академія.
80. Києво-Могилянська академія та філософія українського бароко.
81. Романтизм у філософських поглядах представників Кирило-Мефодієвського товариства (М. Костомаров, П. Куліш, Т. Шевченко та ін.).
82. Загальні особливості розвитку української філософії у ХІХ-ХХ ст. (О. Потебня, П. Юркевич, М. Драгоманов, І. Франко, Л. Українка).
83. Філософський зміст категорії буття.
84. Історичні етапи формування вчення про буття. Класичні та неklasичні підходи.
85. Структура буття: форми і рівні.
86. Поняття про матерію.
87. Категорія буття: зміст і специфіка.
88. Уявлення про буття в історії філософії: Парменід, Платон, Аристотель, релігійно-філософські вчення, раціональна онтологія (монізм, дуалізм, плюралізм), екзистенціальна онтологія, феноменологія.
89. Основні форми буття: буття речей; буття людини; буття соціального; буття духовного.
90. Простір і час, рух, причинність та випадковість як філософські категорії, що відображають форми існування матерії.

91. Проблема пізнання у філософії. Співвідношення гносеології та епістемології.
92. Види пізнання.
93. Рівні та форми пізнання, їх взаємозв'язок.
94. Істина та її критерії.
95. Теорії істини.
96. Істина і правда.
97. Поняття про суб'єкт і об'єкт пізнання.
98. Буття людини як фундаментальна проблема філософії.
99. Проблема походження людини.
100. Проблема життя та смерті, безсмертя та сенсу існування людини.
101. Людина як предмет філософського осмислення.
102. Філософські, теологічні та наукові теорії походження людини.
103. Суттєві характеристики людини.
104. Єдність біологічного, соціального та духовного в людині.
105. Індивід, індивідуальність, особа, особистість.
106. Суттєві ознаки свідомості як втілення духу.
107. Свідомість і мова.
108. Філософський аналіз суспільства.
109. Поняття соціального в філософії.
110. Суспільство як система; основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок.
111. Людина і суспільство: проблеми соціалізації та соціальної адаптації в сучасному суспільстві.
112. Предмет і напрямки філософії історії.
113. Спрямованість та сенс історії.
114. Проблема суб'єкту історії, її рушійних сил, чинників та факторів.
115. Взаємозв'язок людини та історії. Специфіка історичного буття.
116. Філософське осмислення культури. Атрибутивні ознаки та властивості культури.

117. Структура культури.
118. Функції культури.
119. Поняття цивілізації та її вихідні ознаки.
120. Проблема співвідношення культури та цивілізації.
121. Аксиологія як філософське вчення про цінності.
122. Розуміння цінності в історико-філософській традиції.
123. Види та ієрархія цінностей.
124. Функції цінностей.
125. Матеріальні та духовні цінності.
126. Предмет філософії, туризмології та філософії туризму.
127. Філософський підхід до осмислення феномену “туризму”.
128. Історико-філософський, антропологічний, гносеологічний, онтологічний, етичний, естетичний, аксіологічний та ін. аспекти філософського осмислення туризму.

Рекомендована література

Основна:

1. Гринів О. Філософія туризму: навчальний посібник для студентів ВНЗ. / Львів: ЛДУФК, 2017. – 191 с.
2. Гринів О. Історія української філософії. – Львів: Тріада Плюс, 2015. – 302 с.
3. Пацюрко М. Філософія: навч. посіб. / Львів:, 2014. – 277 с.
4. Синиця А. С. Філософія: навч.-метод. посібник. – Л: ЛДУФК, 2014. – 180 с.

Додаткова:

1. Андрущенко В. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К.: Генеза, 2006. – 656 с.
2. Антологія мировой философии.- Т.1-4. – М., 1969-1972. - т.1 - 937с.; т.2 – 776с.; т.3 - 760с; т.4 – 712с.
3. Арутюнов В. Філософія [Навчально-методичний посібник] / В. Арутюнов, С. Бондар. – К.: Аспект-Поліграф, 2008. – 309 с.
4. Асмус В.Ф. Античная философия. Изд.3, стереот. / В. Ф. Асмус. - 2005. - 408 с.
5. Бичко, Ада Корніївна. Історія філософії [Текст] : підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. - Київ : Либідь, 2001. - 408 с.
6. Бойченко Ф. В.Філософія історії [Текст] : підруч. для вищ. навч. закл. / Ф. В. Бойченко. - К. : Знання, 2000. - 724 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
7. Буслинський В. А. Скрипка П. І. Основи філософських знань. Підручник / В. А. Буслинський, П. І. Скрипка. - Львів, 2004. - С.219-240.
8. Вільчинський Ю. М. Розвиток філософської думки в Україні: текст лекцій / Ю. М. Вільчинський, М. А. Скринник, З. Е. Скринник та ін. – К: ВІПОЛ, 1994. – 272с.
9. Гатальська С. М.. Філософія культури / С. М. Гатальська. - К.: Либідь, 2005. - 328 с.
10. Горський В. С., Кислюк К. В. Історія української філософії: Підручник / В. С.. Горський, К. В. Кислюк. – К.: Либідь, 2004. – 488 с.
11. Горський В. С. Історія української філософії: навч. посібник / В. С. Горський. – 4-те видання, доп. – К.: Наук. думка, 2001. – 376 с.
12. Горфункель А. Х. Философия эпохи Возрождения / А. Х. Горфункель. - М., 1980. – 368 с.
13. Гриненко Г. В. История философии: учебник / Г. В. Гриненко. – М.: Юрайт – Издат., 2006. – 688 с.

14. Губман Б. Л. Западная философия культуры XX века / Б. Л. Губман. – Тверь, 1997 – 287 с.
15. Гулыга А. В. Немецкая классическая философия / А. В. Гулыга. - М., 1986. – 334 с.
16. Гуревич П. С. Философская антропология / П. С. Гуревич. – М.: Вестник, 1997. — 443 с.
17. Гуревич П. С. Философия культуры / П. С. Гуревич. – М., 1994. -317 с.
18. Джеймс У., Рассел Б. Введение в философию / У. Джеймс, Б. Рассел. — М.: Республика, 2000. — 314 с.
19. Захара І. С. Лекції з історії філософії / Ігор Степанович Захара. – Львів, 1997. – 398 с.
20. Ильин В. В. Философия истории / В. В. Ильин. — М.: Изд-во МГУ, 2003. — 380 с.
21. Ильин В. В. Аксиология / В. В. Ильин. — М.: Изд-во МГУ, 2005. — 216 с.
22. Історія філософії: проблема людини. Навч. посібник / Під ред. Хамітова Н. В. – К.: КНТ, Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
23. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник. – К.: Знання України, 2004. – 214 с.
24. Історія філософії: Підручник / В. І. Ярошовець, І. В. Бичко, В. А. Бугров та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. — К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. - 774 с.
25. Історія філософії на Україні. в 3-х томах. – К.: Наук. думка, 1987. – Т. 1. – 399 с.
26. Історія філософії України: [Підручник для студ. вищ. навч. закл.] / М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. – К.: Либідь, 1994. – 416 с.
27. Історія української філософії: підручник. – К.: Академвидав, 2008. – 624 с. – (серія “Альма-матер”).
28. История философии в кратком изложении / Пер. с чеш. И. И. Богута. - М.: Мысль. - 1995- 590 с.
29. История современной зарубежной философии. - СПб.: Лань, 1997. – 480 с.
30. Каган М. С. Философия культуры. Становление и развитие / М. С. Каган. - СПб, изд-во "Лань", 1998, - 448 с.
31. Каган М. С. Философская теория ценности / М. С. Каган. – СПб., 1997. – 205 с.
32. Каратини Р. Введение в философию / Роже Каратини. – М.: Изд-во Эксмо, 2003. – 736 с.
33. Кондзьолка В. В. Історія середньовічної філософії: Навч. посіб. для студ. ВУЗів / Володимир Володимирович Кондзьолка. – Львів: Вид-во “Світ”, 2001. – 320 с.
34. Коплстон Ф. История средневековой философии / Ф. Коплстон.- М., 1997. – 512 с.

35. Кузнецов В. Н. Западноевропейская философия XVIII века: Учеб. пособие для студ. филос. факультетов ун-тов / В. Н. Кузнецов, Б. В. Мееровский, А. Ф. Грязнов. – М.: Высш. шк., 1986. – 400 с.
36. Куличенко В. В., Черныш А. М. Философия: учебник для высших учебных заведений / Куличенко Владимир Викторович, Черныш Алексей Михайлович. – Тернополь: Підручники і посібники, 2008. – 576 с.
37. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький – Мюнхен-Львів, 1995. – С. 24-35.
38. Лосев А. Ф. История античной философии. – М.: ЧеРо, 2008. – 192 с.
39. Мамардашвили М. К. Как я понимаю философию: Избр. ст., докл., выступ., интервью / Мераб Мамардашвили - М.: Прогресс. - 1999. – 415 с.
40. Мозговий Л. І., Бичко І. В., Додонов Р. О. та ін. Філософія. Кредитно-модульний курс. Навч. посіб. / За ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозгового. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
41. Нестеренко В. Г. Вступ до філософії. Онтологія людини / В. Г. Нестеренко. – К.: Абрис, 1995. – 332 с.
42. Нідельман Я. Серце філософії / Якоб Нідельман. – Львів, 2000. – 286 с.
43. Огородник І. В., Огородник В. В. Історія української філософії / І. В. Огородник, В. В. Огородник. Курс лекцій: Навч. посіб.. — К.: Вища школа; Т-во «Знання», 1999. — 543 с.
44. Ортега-и-Гассет Х. Что такое философия / Хосе Ортега-и-Гассет. - М.: Наука, 1991. – с. 51-191.
45. Пазенок В. С. Навчальний посібник / В. С. Пазенок. – К.: Академвидав, 2008. – 280 с.
46. Філософія туризму. Навчальний посібник / Авт.-розробники: Віктор Пазенок, Володимир Федорченко ; Київський ун-т туризму, економіки і права . - К. : Кондор, 2004, 2009. - 265,
47. Пашук А. І. Нариси з історії філософії середніх віків. Академічний курс [Текст] : підручник для студ. вищих навч. закл. / А. І. Пашук . - К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. - 712 с.
48. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти III – IV рівнів акредитації / Петрушенко Віктор Леонтійович. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ – 2000», 2002. – 544 с.
49. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник / За ред. М. А. Скринника і З.Е. Скринник – Львів: Львівський банківський інститут Національного банку України, 2001. – 500 с.
50. Причепій Є. М., Філософія: Навч. Посібник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. – К.: Академвидав, 2008. – 592 с.
51. Рассел Б. История Західної філософії / Бертран Рассел – К., 1999. – 759 с.
52. Реале Дж., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. Т 1. Античность. – СПб: «Пневма», 2002,. - 880 с.

- 53.Рижак Л. Філософія як рефлексія духу / Людмила Віталіївна Рижак. – Львів, 2009. – С. 6-40.
- 54.Святий Августин. Сповідь, – К.: Основи, 1996. – 320с.
- 55.Соколов В. В. Европейская философия XV – XVII веков / В. В. Соколов. – М., 1984. – 448 с.
- 56.Сковорода Г. Разговор пяти путников о истинном щастіи в жизни [Разговор дружескій о душевном мирѣ] / Г. Сковорода // Повне зібр. творів: у 2-х т. / Голов. редкол. В. І. Шинкарук [та ін].– К.: Наукова думка, 1973. – Т. 1. – С. 324 – 357.
- 57.Скратон Р. Коротка історія новітньої філософії від Декарта до Вітгенштайна / Р. Скратон ; пер. з англ. О. Коваленко. - К. : Основи, 1998. - 331 с.
- 58.Табачковський В. Г, Булатов М. О. Філософія. Світ людини. Курс лекцій / В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. - К.: Либідь, 2003. – 432 с.
- 59.Таран В. О., Зотов В. М. Соціальна філософія: навчальний посібник / В. О. Таран, В. М. Зотов. К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
- 60.Татаркевич В. Історія філософії . Т.1: Антична і середньовічна філософія, / Владислав Татаркевич. – Л., 1997. - 456 с.
- 61.Татаркевич В. Історія філософії . Т.2. Філософія Нового часу до 1980р. / Владислав Татаркевич. – Л.: Свічадо, 1997. — 352 с.
- 62.Філософія: Підручник / За заг. редакцією Горлача М. І., Кремня В. Г., Рибалка В. К. – Харків: Консул, 2000. – 672 с.
- 63.Філософія Стародавнього світу. Читанка з історії філософії у 6 кн. Книга 1 / Під ред. Г. І. Волинки. – Київ: Довіра, 1992. - 93—184.
- 64.Філософія [Текст] : Від витоків до сьогодення : хрестоматія : навч. Посібник. / за ред. Л. В. Губерського. – К. : Знання, 2009. – 622 с.
- 65.Філософія. Курс лекцій / В. Бичко, В. Табачковський, Г. Горак та ін. – К.: Либідь, 1993. – 576 с.
- 66.Філософія. Курс лекцій: Навч. посіб. / За ред. І. В. Бичка, В. Г. Табачковського, Г. І. Горак та ін. — К.: Либідь, 1993. – 576 с.
- 67.Філософія: підручник / Г. А. Заїченко, В. М. Сагатовський, І. І. Кальний та ін. / За ред. Г. А. Заїченка та ін. — К.: Вища шк., 1995.- 455 с.
- 68.Філософія: Підручник / Надольний І. Ф. та ін. – К., 1999. – 624 с.
- 69.Хамар У. В. Історія філософії: Курс лекцій / Хамар Уляна Вікторівна. – Львів: Ініціатива, 2008. – С.1-200.
- 70.Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини / Хамітов Н. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
- 71.Хамітов Н. Философия. Бытие. Человек. Мир. / Назиб Хамитов. - К.: КНТ, 2006. – 456 с.
- 72.Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини / Хамітов Н. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
- 73.Хижняк Э. Києво-Могилянська академія / Хижняк Э. – [2-ге вид. перероб. і доп.]. – К.: Вища школа, 1981. – 235 с.

74. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М: Высшая школа, 1991. – 512 с.
75. Человек: Мыслители прошлого и настоящего о его жизни, смерти и бессмертии. Древний мир – Эпоха Просвещения / Редкол.: И. Т. Фролов и др.; Сост. П. С. Гуревич. – М.: Политиздат, 1991, 463 с.,
76. Читанка з історії філософії: У 6 кн. / Під ред. Г. І. Волинки. – К.: „Довіра”, 1993. – В кн.. 6: Зарубіжна філософія ХХ ст. – 239 с.
77. Ящук, Т. І. Філософія історії: Курс лекцій. Навчальний посібник / Т. І. Ящук.— К: Либідь, 2004. — 536 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН, м. Львів, вул. Стефаника, 2 <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk>